

09 — Zmajevi u kutiji belog olova

Zaklonjen mesec iza ruina pojačava strah koji mi kičmom gamiže. Nikad se nisam osećao usamljenijim, strepeći pred sudbinom koja me vreba upravo tu, u drevnom gradu. Zvukovi noći kao da su utišali, dajući bilu da mi otkucajima sputava hrabrost koju jedva skupih za ovo putovanje.

Nakratko sklapam oči, šapućem molitvu bogovima i naređujem telu da se pokrene. Spoznaja da nema povratka mi daje hrabrosti za koju nisam slutio da posedujem; izbijam iz zaklona šume, trčim preko polja, preskačem jaruge i zaobilazim stenje, pravo u mrtvi grad drevnih ljudi.

Stižem do prvog zdanja; kamen je još topao od vreline sunca. Strahopoštovanje me obuzima, ne samo ka građevinama koje dodiruju oblake; ja sam prvi čovek iz plemena, od njegovog postanka, koji dodirnu drevni grad. Zatvaram oči i osluškujem, čekam da se krv koja divlje venama kola smiri, ne bi li čuo nešto, bilo šta, što će mi kazivati o ovom svetom i turobnom mestu mrtvih.

Ništa. Otvaram oči; razgledam ruševine i senke koje ih prate. Pre nego što krenem dalje, prisećam se priče seoske lude:

„U drevnom gradu najširim putem hodi, sve do ruševina zdanja pa skreni ispod drveća i idi pravo; pod zdanje od stakla nek' te stepenice vode jer tamo zmajevi u kutiji od belog olova spavaju. Tako spisi kazuju!“

Krećem se kroz senke građevina, oprezno kao što tigar svojom stazom hodi. Predmete na koje nailazim spoznajem po razini tame koja ih čini; zapinjem i udaram na ono što nekada kočije bez konja behu. Predanja su bila istinita; moćno beše nekadašnje carstvo.

Stižem do ruševina. Od velike zgrade osta patrljak koji zvezdama stremi, kao okrnjen zub. Njegova gornja polovina čini odron, ruševine koje luda spomenu. Čučim da snagu i hrabrost, koja se u senkama izgubi, povratim. Sećanja me preplaviše, sećanja kako sam postao prvi čovek plemena koji uskovitla prašinu drevnog grada...

„Zbori, odakle ti pravo da Arijanu svojom zoveš?“ Poglavar pokaza prstom na ženu čije su me ruke do malopre milovale, a usne mi vatru u venama žarile.

Ćutim. Ne želim da odgovaram na ono što je očito. Njen obećani prekinu igru strasti, kod reke na našem tajnom mestu.

„Zahtevam odgovornost, zahtevam pravdu!“ Siktao je Adam. Ona ga ne gleda, spušta pogled, skriva ga od plemena a iz plemena izbi žamor odobravanja.

„Grešnice, na šta si mislila kada si se upustila sa njim?“ Umesto odgovora, poglavaru stižu njene suze.

„A ti pseto treba da umreš!“ Ispružen Adamov prst u moja prsa vabi da ga odgrizem i uživam u njegovoj kuknjavi.

„Kazna neka bude, i njemu i kao opomena svima; obećani su obećani, tako je bilo i tako će da bude!“

I opet selo svojim žamorom potvrdi.

Nakon što poglavar Džeronimo stiša graju, tih i tužan napev osta da se plete po zraku; luda je opet, sedeći na kamenu pokraj vatre, pevala o nekadašnjem carstvu, nesvesna skupa i optužbi koje su određivale moj usud.

Mnogo, mnogo zmajeva
u kutiji belog olova
u gradu mrtvih i tišine
voljeni će da sine
da pronađe moć
donese je kroz noć
u selo naše, kroz sve krajeve
da oslobodi moćne zmajeve

Selo se nasmeja pa zaboravi ludu.

„Neka bude kazna kako luda kaže!“

Sve oči skupa se ustaviše na poglavici sem Arijaninih. One potražiše moje.

„Otići ćeš u zabranjeni grad i doneti ludinu kutiju od belog olova! Ako do zalaska sunca ne uspeš, Arijana umire a ti ostaješ izgnan!“

„Ako uspem, mudri Džeronimo?“ upitao sam, sada zagledan u zalazeće sunce.

„Arijana će biti tvoja kao i presto kada dođe vreme!“

Vetar prostruja selom, dajući težinu poglavarevim rečima, noseći Arijanine jecaje i podsmeš seljana...

Plimu sećanja mi prekida rezak zvuk koji se iz daljine pomalja. Strah mi opet svojim kandžama kičmu grabi, oduzima mi razum a telo mi se samo baca u senku uz zdanje. Svetlo, koje pluta iznad puta obasjava ono što stanovnici grada nekad ostaviše iza sebe. Strah mi je prevelik da razgledam njihova čudesa.

Svetlo se ustavlja iznad mene. Skrio bih pogled ali ne mogu, gledam u bleštavi krug i počinjem da molim duha za milost. Iznenada, dve trake svetla stvaraju lik žene ispred mene, lik boginje. Neobična muzika ispunjava prostor oko nas a ona zbori na nerazumljivom jeziku bogova.

Njena lepota mi ne da pogled skrenuti, a milozvučni glas, iako nerazumljiv, me nagoni da je slušam. Zatim nestaje, iznenada kao što se i pojavila. Krug svetla iznad mene nastavlja svoj put, bogovi su me poštedeli. Dok mi se u razumu smešta spoznaja o veličini drevnih, silazim niz stepenice duboko pod zemlju. Baklja koja osvetljava strašne tvorevine drevnih ne smiruje strah koji divlja u meni. Naposljetku, pred svitanje, u podzemlju nalazim ono po šta sam došao.

Na stolu, na sred velike odaje koja je u staklo zatvorena, stoji bela kutija. Razbijam zid od stakla, prilazim joj i odižem je. Nije teška kao što je rečeno; luda je pogrešila, lakša je od divljih pasa koje lovimo.

Motam je u kožu i vežem zamotuljak na leđa. Ustrčavam uz stepenice, skrećem ispod drveća i hitam prema ruševinama; preskačem prepreke i rupe, onoliko koliko u tmini mogu da ih razaznam. Konačno izbijam na najveći put, avetinjski u praskozorju i nastavljam kroz senke da se probijam do kraja naselja mrtvih.

Opet vidim čudna svetla kako krstare nad putevima grada, kao duše umrlih stanovnika. Namah se setih žene koja mi se kao avet prikaza i pomislih na Arijanu. Trčim još brže, više se ne krijem niti se osvrćem. Senke me dozivaju u svoja okrilja ali ne marim. Tragovi zore na obzorju mi govore da moram da požurim.

Napuštam grad sa prvim zracima sunca, od kog će me šuma zaklanjati sve do sela.

„Vratio se, vratio!“ slušam uzvike čuđenja dok se spuštam iz šume ka reci i plemenu. Seljani se skupljaju oko mene, dirajući ranac na leđima i posmatrajući me sa divljenjem. Pogledom nalazim Arijanu, vezanu uz drvo i malaksalu.

Nožem sečem veze, prihvatam je u zagrljaj i gledam kroz njenu kosu kako Džeronimo teškom sekrom lomi kutiju zmajeva i u njoj stotine staklenih, uskih posuda.

A pev lude se nastavi..

Kuga i Ebola

brata su dva

imena stotine zmajeva

u kutiji belog olova.